

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicar mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAMĂ pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în d-ear și
Abonamente pentru Austriă Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 75.

Brașov, Luni-Marți 6 (19) Aprilie.

1904.

O aniversare durerosă.

I.

Totă lumea românească, care are ochi să vadă și urechi să audă, are cunoscință despre planurile noului guvern Tisza de a revizui legea relative la instrucțiunea publică și a dărâma și ultimele stavile, ce mai fereau și apărâau încă școlile noastre românești de potopul maghiarisării.

Nimeni, ori foarte puțin vor fi însă frații cu inimă și pricepere pentru sôrtea națiunii noastre, cari gândindu-se la trecut și la experiențele triste, ce am trebuit să le facem sub regimul unguresc, să scie, că în primăvara această se împlinesc douăzeci și cinci de ani dela prima lovitură mortală ce s'a dat învățământului popular românesc.

Este această pentru noi Români o durerosă aniversare, care tocmai acum trebuie să ne dea mult de gândit, deore-ce noile proiecte de lege, ce le pregătesce mâna dreaptă a ministrului-președinte conte Tisza, ministrul școlilor Berzeviczy, sunt menite a complecta opera dela 1879 a lui Trefort și a încheia astfel lanțul, ce s'au făurit pentru robirea și nimicirea școlii românești.

Un pătrar de secol este un period destul de lung, pentru ca să nu se mai mire nimeni, decât fapte, ce s'au petrecut la începutul lui sunt date în parte ori de tot uitării de către cei-ce au norocul ori nenorocul de a mai trăi și la capătul lui. A crescut de atunci o generație nouă de bărbați, cari numai din povestirile celor mai bătrâni, seu cetind cronicile diarelor dela 1879, pot scie ce au făcut și întreprins Români atunci, când tatăl primului ministru unguresc actual a inaugurat, c'un cinism și cu-o brutalitate unică în viața statelor dîse constituționale, sistemul imoral al disprețuirii legalității, echității și dreptății, periodul trist al maghiarisării cu forța.

Ce s'a întemplat în ierna și în primăvara anului 1879?

În totă tăcerea Tisza Coloman cu Trefort au clocit un proiect de lege nou, sub pretextul ca prin el să se ușureze învățarea limbii statului introducându-se limba maghiară ca studiu obligator în toate școlile populare confesionale maghiare, în realitate însă cu scopul hotărit de a face o spărtură în legea naționalităților și în autonomia școlară garantată prin legea instrucțiunii publice și de a introduce o eră nouă a maghiarisării cu forța.

Deja pe la mijlocul lunii lui Ianuarie 1879 foile oficiose ale guvernului unguresc publicau punctele, ce avea să le cuprindă noul proiect, despre care diceau că a și fost prezentat Majestații Sale spre prealabilă aprobare.

Diarul nostru a fost cel dintâiu care a dat alarmă în fața acestor machinațiuni.

Atunci, în fața grabei, ce o desfășura Coloman Tisza cu ortacul său, de a prezenta acest proiect reacționar corpurilor legiuitoare, noi ne-

am adresat către Metropoliții, Arhiepiscopii și episcopii noștri de ambele confesiuni, în calitate de șefi ai autorităților superioare școlare și patroni ai școlilor noastre românești cu caracter confesional, cu întrebarea, întemțitoare:

„Ore nu cred Prea Sântiile lor, că a sosit momentul suprem, ca să intrevină cu autoritatea lor la locurile competente și să facă remonstrațiunile lor ponderose și îndreptățite contra acelu proiect, care tinde a răsturna sistemul școlilor confesionale basat în legile actuale și este totodată de natură a împiedeca progresele poporului nostru și a turbura, în cas de realizare, încă și mai mult pacea dintre naționalitățile acestor țări, ale căreia interese sunt și așa profund alterate?“ („Gaz. Trans.“ de la 7/19 Ianuarie 1879).

Intrăga opiniune publică românească a reclamat în acest sens intervențiunea căpeteniilor și a autorităților superioare bisericești-școlare la corônă — ceea ce s'a și întemplat.

Atacul lui Tisza-Trefort în contra cetățuei învățământului nostru național s'a făcut atunci prin surprindere. Ba unele diare maghiare pentru a momi și amăgi pe Români vobiau de împăcarea între Maghiari și Români ce s'ar impune ca condiție sine qua non pentru o apropiere a României de Austro-Ungaria, pe care noi cești din Ardeal, Bănat și Țera unghurescă am fi dator să o facem cu puțință, jertfind pe altarul ei interesele de viață ale școlilor noastre!

Eri s'au intrunit la Sibiu, Arad și Caransebeș sinodele eparchiale ale provinciei metropolitane gr. or. române. E neapărat de lipsă ca părinții sinodali să-și revöce în memorie cele petrecute înainte cu 25 de ani și s'asemene prezentul cu trecutul ca să se potă orienta cum se cade.

Noi le vom veni în ajutor atât lor, cât și părinților viitorului sinod dela Blăși și în genere tuturor acolora, cari și aji sunt în prima linie datorți a veghia ca noile uneltiri ce țintesc a răsturna cu desăvârșire sistemul școlilor confesionale, ér învățământul nostru românesc, susținut numai prin munca și jertfele noastre proprii, a-l face tributar și rob stăpânirii unguresci, să nu ne găsescă și mai nepregătiți ca la 1879.

Brașov, 5 (18) Aprilie.

Conferențe ministeriale. În Budapesta s'a deschis Vineri o conferență de miniștri spre care scop au venit din Viena ministrul comun de externe Goluchowski, ministrul de resboi Pitreich, ministrul președinte Koerber, ministrul de finanțe Böhm-Bawerk și baronul Spaun. Conferența s'a intrunit cu scop de a stabili preliminarul de budget comun pe 1905. Din partea ungară participă la desbateri: ministrul președinte Tisza și ministrul de finanțe Lukacs.

Dieta ungară. În ședința de la 16 Aprilie a dietei ministrul de comerț a prezentat un proiect de lege despre sistemizarea plății funcționarilor căilor ferate de stat ungare.

Kelemen Bela și-a motivat propunerea ce o prezentase privitor la reforma electorală. Kelemen a cerut, ca dreptul electoral să se acorde numai acolora, cari posed în vorbire și scris limba maghiară. — Ministrul președinte Tisza răspundând a declarat, că nu este permis să se judece prin hotăriri principiare unei reforme atât de însemnate. Propunerea lui Kelemen, decât s'ar primi, ar fi o săritură în întunec și chiar decât ar aproba-o, n'ar fi învoit să se deschidă discuțiune asupra ei.

Prin simplă votare, camera a respins propunerea lui Kelemen.

Ministrul de honveđi Nyiri răspundând la o interpelație, a spus, că rezerviștii suplimentari vor fi concediați din serviciu Sâmbăta viitoare, cei de la cavalerie și artilerie însă numai în 9 Maiu.

În ședința de aji, Luni, e pusă la ordinea zilei desbateră asupra proiectului pentru sistemizarea salarelor funcționarilor comitatensți.

Sinodul archidieceșan.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Sibiu, 17 Aprilie 1904.

Cu solemnitatea recerută s'a deschis astăzi sinodul nostru archidieceșan anual. Înalt Preasântul nostru arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu a început la 9 ore a. m. în biserica din suburbiul Iosefin serviciului divin asistat de protosingelul Dr. E. Roșca, asesorul Dr. E. M. Cristea, protopresbiterii I. Papiu, V. Damian, V. Voinea, D. Moldovan și de diaconul D. Câmpean.

După finirea sfinței liturgii și invocarea Duhului sfânt, deputații sinodali s'au intrunit în sala cea mare a Seminarului Andreian și au esmiso deputațiune constatătoare din domni P. Pipoș, G. Pletoș și Dr. Liviu de Lemeny, ca să învite pe Escelența Sa la ședință.

Sosind Escelența Sa, a fost primit cu căldurose ovațiuni din partea deputaților prezenți.

Ocupând locul presidial, cu voce clară și sonoră cetesce următorul discurs de deschidere:

Christos a învial!
Domnilor deputați!

După invocarea Duhului Sfânt, la lucrul, pentru care ne-am intrunit în acest sinod archidieceșan, Vă salut cordial, d-lor deputați, implorându-vă și la această ocaziune încă mulți ani de conlucrare mănăsă la întărirea bisericei străbune, spre mărirea lui Dumneđu și salutea credincioșilor.

Esperiind fericiții noștri părinți, că în marea acestei vieți, adese-ori turburată de viforul ispitelor, și noi vom fi espuși multor cercări grele: ne-au lăsat de scut și adăpost acea ancoră tare și puternică, care i-a ocrotit și pe dênșii de-alungul secolelor; ne-au lăsat de scut și adăpost biserica noastră națională cu credință străbună, nu numai să ne apere și pe noi de viforul ispitelor, dăr să ne mai fie și făclie luminătoare în cărările cele întunecoșe din marea acestei vieți.

Au esperiat fericiții noștri străbuni, că numai biserica a fost ancora, care i-a ocrotit și pe dênșii în toate împrejurările

grele, conducându-i la limanul mântuirii, și însufletindu-i și la fapte mărețe; de aceea ne-au lăsat-o și nouă de cea mai scumpă moștenire.

Prevedând însă acei fericiți străbuni, că și pentru acea scumpă moștenire vor urma timpuri grele, când și ea însăși va fi amenințată, au aflat de bine — pe lângă conducătorii naturali — a chema într'ajutor, la apărarea și întărirea, ei și pe fruntașii clerului și poporului întruniți în corporațiuni bisericești, precum este și acest sinod, compus din d-vöstră, d-lor deputați.

Precum este mare onöre și încredere pentru toți cei chemați în asemenea corporațiuni, tot așa de mare este și onöre și încrederea, cu care clerul și poporul v'a distins și pe d-vöstră, d-lor, prin alegerea în această venerabilă corporațiune dăr și mai mare este răspunderea, ce ați luat-o asupra-vă la primirea mandatului de deputați, răspundere mare înaintea lui Dumneđu și a prosterității, de a îngriji și a conserva cât mai bine acea moștenire părintească, cel mai prețios tesaur al nostru.

De aceea toți trebuie să ne indoim silințele întră a justifica încrederea clerului și poporului, și a ne achita și de marea răspundere, ce am luat-o asupra-ne, combinând și făcând tot posibilul pentru apărarea și întărirea acelei scumpe moșteniri părintești contra tuturor valurilor furtunoșe.

Și cum vom pută îndeplini mai bine acestea, decât cultivând simțul religios în măsură tot mai mare, și paralel cu acesta lucrând și la desvoltarea facultăților sufletești ale clerului și poporului — biserica cea vie a Doimului — pentru a ne apropia tot mai mult de binele vremelnic și fericeia eternă: scopul suprem al omului.

Pentru a îndeplini acestea cu mai mult succes, nu e destul, d-lor, a combina și a conlucra numai aici, în cele câte-va zile, cât durază sesiunea sinodală; ci se mai recere și ca lucrările noastre din acest sinod să le continuăm și după aceea, în tot timpul și la totă ocaziunea și colo jos, în cler și popor, unde este foarte mult de lucrat.

Spre acest scop se recere, d-lor, să luăm toți asupra-ne sarcina apostoliei, cercetând și eruând stările, pornirile și înclinările din cler și popor, sprijinind cele bune și condamând cele rele, și apoi prin cuvinte, exemple și faptele noastre să convingem pe toți ai noștri, atât despre foloșele cele mari ale luminii și culturii, cât și despre valoarea și puterea cea mare a credinții noastre religioșe arătându-le, că în acestea se cuprinde cea mai adencă înțelepciune, că ele portă în sine sôrtea indivișilor și a poporului, și că ele sunt izvorul binelui nostru din această viață și al fericii eterne din cealaltă lume.

Deși nu este acum nici locul, nici timpul a ne întreba, decât și cum ne-am împlinit această mare datorință unul fește-carele din noi, află totuși de bine a constata, că decât am fi urmat așa și decât ne-am fi silit a ne pune în mai de-aprope contact cu poporul, de sigur puteam ajunge mai multe rezultate îmbucurătoare.

De aceea va fi bine, ca ceea-ce vom fi întrelăsat în trecut, să suplinim în viitor, folosind tot mai bine mănusul teren, de care dispunem nu numai în interesul bisericei, dăr și al iubitei noastre patrii; va fi bine să ne indoim puterile la cultivarea simțului religios, al credinței și al dragosteii evanghelice greu amenințate în timpul mai nou în unele părți ale bisericei noastre.

Trebuie să facem această fără întărire, d-lor, căci bine vedem, ce nori grei se ridică și asupra bisericei noastre; bine vedem, cum se înmulțesc curentele periculoșe și profetii mincinoși, cari tind a înștrăina și pe ai noștri de biserica străbună, de preoți și de fruntași, cu felurite ademeniri și bârfeli, între cari și aceea, că nici superioritatea bisericească,

nicl preoții și inteligenții noștri nu s'ar interesa de înaintarea și binele poporului; cum și că nicl contribuțiile și jertfele poporului pentru biserică nu s'ar răsplăti în măsură corespunzătoare.

De aceea pentru a desmînti asemenea neadevăruri și a convinge și pe bîrfitorii despre contrariul, află de bine la această ocaziune a atinge numai forțe pe scurt interesul cel mare, ce-l pîrtă biserică pentru întărirea poporului în credință, dragoste evanghelică și pentru luminarea lui, din cari toate izvoresc binele și fericirea omenilor.

Spre acest scop nu voi înșira frumosele progrese religioase, culturale și economice, obținute de la introducerea statutului organic, cari ar forma o carte mare, ci cred de ajuns a atinge așa dicînd în trecut câte-va lucrări mai însemnate, chiar și numai din cei 5 ani din urmă.

Astfel pentru întărirea clerului și poporului în sfînta credință, apoi pentru dezvoltarea facultăților sufletești în măsură tot mai mare, precum și pentru potențarea zelului pastoral și al bunei creșteri la preoțimea și învățătorimea noastră, eu în tot anul, le-am adresat câte 3—4 cărți pastorale, indicându-le, cum se-și împlinescă mai conștient chemarea; cum se lumineze poporul și tinerimea prin biserică și școlă și cum se întărească pe toți în dragostea și credința în Dumnezeu.

Tot spre acest scop, pe lângă totă etatea mea înaintată, până acum în tot anul am întreprins și unele vizitații canonică în părțile Brașovului, Seliștei, Sebeșului, Bistriței și Reghinului, învățînd și îndemnînd clerul și poporul la cele bune și folositoare.

Vîdînd cum fruntașii altor confesiuni se întrunesc cu miile în conferințe confesionale, clerici și mireni, chiar și din cea mai înaltă aristocrație spre a se consulta, cum se-și întărească mai bine biserică lor contra curenților amenințători: până se ajungem și noi această, am aflat de bine a introduce și în arhidieceasa noastră deocamdată numai conferințele preoțesci, în cari preoțimea prin împrumutarea cunoștințelor se se perfecționeze și se lucreze mai cu mult succes la împlinirea chemării sale.

După-ce cu toții împreună am ajuns a delătura deficitul obvenit în fondul general arhidieceșan prin încassarea speselor de cult de la popor; s'a ameliorat dotațiunea asessorilor și a celorlalți funcționari consistoriali, a protopresbiterilor, a profesorilor seminariilor, conform cerințelor timpului. Țr această atât pentru-că toți aceia se se dedice cu deădînsul chemării lor, cât și pentru a se îndemna și alți bărbați distinși să reflecteze, după timp, la atari oficii.

Tot din asemenea considerațiuni s'a ameliorat și starea fondului de pensiuie, mai înainte înființat.

Paralel cu acestea s'a mai înființat și un fond de asigurarea edificiilor bisericesci contra focului.

S'a introdus trimiterea de stipendii și la facultatea teologică de la universitatea din Cernăuți.

Aici în centru s'a mai pus în lucrare și zidirea bisericeii catedrale, dimpreună cu colecta necesară la acea zidire; Țr afară în arhidieceșă s'au zidit 54 biserici noue și s'au reînnoit 127 dintre cele-vechi; s'au zidit 107 școli noue și s'au reînnoit 46 dintre cele-vechi; s'a sporit în mod înbucurător numărul copiilor, cari cercetează școlă; s'au sporit fondurile și fundațiunile bisericesci, și alte asemenea.

Ași abusa de paciența D-vostre, decă așa enumera și alte rezultate înbucurătoare; de aceea m'eu restring numai a observa, că toate acestea și alte asemenea sunt tot atâtea mijloce la ajungerea scopului, ce urmărim; mijloce, cari, deși modeste, recompensează de ajuns sacrificiile poporului pentru biserică.

Sciînd însă bine, că pentru a ne apropia mai mult de scopul, ce urmărim, avem încă forțe mult de lucrat, și fiind convins, că toți căți ne-am întrunit în acest sinod, ne vom încorda puterile, ca să satisfacem sfîntei noastre datorințe, pentru-ca se începem lucrările, ce ne așteptă: declar deschisă sesiunea ordinară a sinodului nostru arhidieceșan pe anul 1904.

La finea acestui discurs, care a fost ascultat cu încordată atențiune din partea deputaților, Escelența de nou a fost aclamat prin strigăte de „să trăescă“.

Escelența Sa numește notari interimali pe deputații din cler Mateiu Voileanu și Dr. M. Cristea, Țr dintre mireni pe deputații Dr. N. Comșa, Dr. G. Proca, Dr. I. Radu și L. Triteanu. Cetindu-se apelul nominal se constată, că sunt prezenți 44

de deputați, și astfel sinodul se declară capabil de a aduce concluse valide.

Pentru alegerea diferitelor comisiuni, presiul ridică ședința pe 10 minute.

După redeschidere prin aclamațiune se aleg:

In biuro: din cler Mateiu Voileanu și Dr. E. Cristea, Țr dintre mireni deputații: Dr. N. Comșa, Dr. G. Proca, Dr. I. Radu și L. Triteanu. Presiul numește notariu general pe M. Voileanu.

In comisiunea verificătoare: Romul Furdui, Gavriil Hango și Iovian Murșan din cler; Țr dintre mireni: Michail Cirlea, Dr. Liviu de Lemény, Dr. Iancu Mețianu, Dr. Teodor Popescu, Dr. Ioan Șenchea și Dr. Aurel Vlad.

In comisiunea organizătoare: Ioan Papiu, Dr. Eusebiu Roșca și Vasiliu Voina din cler; Țr dintre mireni: Michail Cirlea, Parteniu Cosma, Dr. Ioan Mihu, Petru Pișoș, Ioan de Preda și Ioan cav. de Pușcariu.

In comisiunea bisericească: Vasiliu Damian, Vasiliu Domșa și Titu V. Gheaja din cler; Țr dintre mireni: Dr. Gavriil Buzura, Dr. D. Stefan, Dr. Eugeniu Mețianu, Dr. Ioan Popescu, Iosif Popescu și Iosif Pușcariu.

In comisiunea școlară: Sergiu Medean, Gregoriu Pletosu și Dr. Ioan Stroia din cler; Țr dintre mireni: Vasiliu Almășan, Dr. Vasiliu Bologa, Virgil Onițiu, Dr. I. Radu, Dr. Petru Șpan și Victor Tordășianu.

In comisiunea financiară: Mateiu Voileanu, Nicolau Ivan și Nicolau Moldovan din cler; Țr dintre mireni: Demetriu Comșa, Petru Drăghiciu, Nicolau Garoiu, Dr. Vasiliu Preda, Dr. Nicolau Vecerdea și Arseniu Vlaicu.

In comisiunea petiționară: Iosif Comanescu și Iosif Morariu din cler; Țr dintre mireni: Ambrosiu Bârsan, Simeon Dragomir, Dr. Dionisiu Roman și Dr. Marghita.

Fiînd exhaustată ordinea de Ți, Escelența Sa, după anunțarea proximei ședințe pe Marți în 19 l. c. la orele 10 a. m. ridică ședința.

După ședința deputații sinodali s'au prezentat în corpore la Escelența Sa, și prin rostul Ilustrității Sale d-lui I. cav. de Pușcariu, a exprimat Escelenței Sale simțimintele de iubire fiiescă și de gratitudine, dorindu-i ca Dumnezeu să-l țină încă mulți ani în fruntea bisericeii noastre. Escelența Sa a mulțumit în mod călduros și cu cuvinte eloquente d-nilor deputați.

De la Esc. Sa s'a prezentat d-nii deputați la pîrintele arhimandrit și vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion Iușcariu. D-l Pletosu a salutut pe pîr. vicar prin o frumôsă alocuțiune, Țr pîr. vicar a mulțumit pentru atențiunea d-lor deputați.

Rap.

Alianța învățătorilor români uniți.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Clușiu, 16/IV 1904.

Fericită ideie a învățătorilor sîlăgeni, de a se uni toate reuniunile învățătoresci într'un cuget, pentru a forma o alianță a tuturor învățătorilor români uniți din țară, a fost primită cu însuflețire aprăpe de toți dascălii noștri. Dovadă, că la șera de cunoștință de aȚi, ce am petrecu'to în berăria de Pilsen, au luat parte un însemnat număr de învățători, sosiți de prin cele mai mari depărtări. Se așteptă însă sosirea tuturor reprezentanților reuniunilor române unite, ce ast-fel mână în mână, c'un cuget și o simțire, se pună basa mult importantei „alianțe“, de la care se așteptă numai bine pentru învățători și înflorirea școlii române spre bucuria bisericeii și a națiunii. Scopul acestei „alianțe“ este deja bine cunoscut cetitorilor „Gazetei“ din escelețele espunerii publicate despre el din parte forțe competente. „Alianța“ urmărește numai lucruri salutare, în interesul instrucțiunii noastre populare și al ridicării nivelului și vaȚei învățătoresci, față cu cele-lalte confesiuni și națiuni.

Intre cei întruniți, am observat, pe lângă învățătorii sosiți din Sîlagiu, de la

Năsăud, Bistrița, Sebeșul-săsesc etc., și mai mulți fruntași ai bisericeii, și anume pe d-nii Dr. Iacob Radu vicar în HaȚeg, Gerasim Domide protopop în Bistrița, Dr. Eliă Dăiau, protopop în Clușiu, mai mulți capelanii, cateheții, apoi advocații, funcționari de bancă, tineri universitari etc.

S'au ridicat mai multe toaste: de cătră meritatul profesor de preparandă în pens. d-l Gavril Trifu, Vasile Oltean învățător și vice-presidentul reuniunii învățătorilor sîlăgeni; Dr. Eliă Daian protopop gr. cat. al Clușului; Ignatie Seni învățător și vice-presidentul reuniunii „Mariana“.

Animatiune mare, însuflețirea și iubirea colegială se reflectă pe fețele tuturor. Musica întonează numai cântări românești, la al căror auȚ pare că uȚi de tôte neajunsurile și lipsele dascălesci.

Duminecă va fi, înainte de adunare, serviciu divin, la care vor servi un însemnat număr de preoți. Raport urmertz.

— tab. —

Răsboiul.

Nou atac contra Portului Arthur.

La 15 Aprilie flota japoneșă a atacat din nou Portul Arthur, bombardându-l timp de două ore, fără însă a pricinui pagube orașului și portului.

A doua Ți, 16 Aprilie, Japonessii au repetat atacul. La început atacul a fost făcut de o flotă inimică mai mică; pe la 10 ore a. m. însă 25 vase mari de răsboi împărțite în două grupuri au reluat bombardarea. Un grup de vase a deschis focul de după promontoriul Liaotsau și a atacat țermul și peninsula Tigru, celălalt grup a atacat Muntele de de aur și celelalte baterii. Cu mici întreruperi, bombardarea a durat până la ora 1 d. a. Vasele rusesci au răspuns. O ghiulela rusescă a avariat un crucișător japoneș. După alte raporte două vase rusesci au fost avariate. Forturile și orașul n'au suferit stricăciuni.

Agenția Lafan comunică cu rezervă scirea din Petersburg, că cu ocaziunea noului atac, s'ar fi scufundat vasul „Sébastopol“, Țr vasul „Poltava“ a fost grav stricat.

Catastrofa de la 13 Aprilie.

Din Petersburg se confirmă scirea, că renumitul pictor rusesc Vereșagin încă și-a aflat mörtea în catastrofa vasului „Petropavlovsk“.

Asupra catastrofei acestui vas, amiralul japoneș Togo spune în raportul său, că la mieȚul nopții a atacat portul și a aședat mine, după care s'a retras cu flota la depărtare de 15 chilom. Când „Petropavlovsk“ a eșit din port, s'a ciocnit de o mină japoneșă și s'a nimicit.

Intre cei periți în catastrofa cuirasatului „Petropavlovsk“ se află în afară de amiralul Makaroff, și contra amiralul Molas, șeful statului major al flotei, colonelul Agaelov, șeful statului major al armatei pe uscat, căpitani de fregate Vasiliu, Schulz și Mikișef, locotenenții Azalov, Duklieski de Kubbe, Kedrov, medicul șef Lindenbek, medicul Bunge, mecanicul Bulanov, în total 14 ofițeri ai statului major. Catastrofa s'a întimplat aprăpe de țerm.

Mörtea amiralului Makaroff face că o luptă pierdută, căci acesta era unul din cei mai buni ofițeri de marină recunoscut ca atare atât de Englesi, cât și de Americani. De altfel însemnătatea flotei rusesci crescuse de la sosirea lui Makaroff la Port Arthur, încetase de a fi pasivă. Încercările Japonessilor de a astupa întrarea la portul interior, nu reușiau, mulțumită vigilenței și energiei acestui amiral. Pierderea vasului „Petropavlovsk“ dispăre față cu a lui Makaroff.

Stefan Osipovici Makaroff s'a născut la 1848 și de la 1865 era în marină. În răsboiul ruso-turc a comandat vasul „Veliki Kniaz Constantin“ și s'a distins prin curagiū, dibăcie și prevedere. La 1881 a fost într'o comisiune, care sub cuvînt de a studia adăncimea și curenții Bosforului, a cercetat puțința de a se apăra contra unui atac. De la 1886 până la 1889 a călătorit pe vasul „Vitiiaz“ pe Oceanul pacific și studiile le-a publicat sub numele de „Vitiiaz i Aih Okeau“. De la 1891—1894 a fost inspector general al marinei. În răsboiul chino-japoneș din 1885 era cu escadra amiralului Tirof. La 1899 a fost numit comandant al fortăreței Cronstadt. După planurile lui s'a construit în Anglia „Ermak“, vas spărgător de ghiată. La începutul răsboiului nu l'au trimes în Ex-

tremul Orient, căci aveau încredere în Alexieff, după desastrul de la început însă l'au trimis.

Marele duce Ciril Vladimirovici e fiul cel mai mare al unchiului Țarului Nicolae al II-lea, al marelui duce Vladimir Alexandrovici. E născut în 1876 în Octomvrie. Mai are doi frați, pe Boris (născuȚ la 1872), una din cele mai vestite frumuseți ale Rusiei. Boris e și el în Extremul Orient. Marele principe Vladimir e din partidul răsboiului. În răsboiul cu Turcii a comandat al doilea corp, s'a distins prin curagiū și spirit de întreprindere. A reușit să respingă la Mecica două atacuri sângerose ale lui Soleiman Pașă (Nov. 1877). Contra dorinței Țarului, a lui Alexieff și a lui Kuropatkin, Vladimir și fii lui au Ținut să li-se îngăduie a lua parte la răsboiū.

SCIRILE DILEI.

— 5 Aprilie v.

Comisiunea româno-bulgară pentru insulele de pe Dunăre, ce aparțin României și Bulgariei, se va întruni aȚi Luni în 5 Aprilie în palatul ministeriului afacerilor străine din Bucuresci pentru a-și începe lucrările. Delegații români în comisiune sunt d-nii: Anghel Saligny, directorul serviciului hidraulic și al lucrărilor portului Constanța; I. Mănescu directorul regiei monopolurilor Statului, locot. comandor PopovăȚ, sub-directorul serviciului maritim român, și Gr. Antipa, inspector general al pescăriilor Statului. Delegații bulgari sunt d-nii: P. Dimitroff, agentul diplomatic al Bulgariei la Bucuresci, Schivatcheff, președintele trib. din Sofia, căpit. de marină Dimitroff și ing. Marhoff.

Marî incendii. Din Sătmar se scrie foilor unguresci, că alaltăeri a fost pus-tută de foc aprăpe jumătate din comuna Șomcuta-mare. Comuna Tireamu deasemenia a fost prefăcută aprăpe întrăgă în cenușă. Se mai anunță focuri din comunele Fernezi, Hirip și Csenger-Bajcs, tôte din comitatul Sătmarului. Causese acestor incendii înfricoșate încă nu s'au putut constata.

Țile sêrbătorești în Lugosiu. Marți și Miercuri, sêptemăna trecută, Reuniunea de cântări din Lugosiu, a aranjat două reprezentațiuni teatrale, jucându-se opera „Craiu nou“ și piesa teatrală „Trei doctori“. În ambele sêri a asistat un public numeros și distins din tôte părțile Banatului. Succesul a fost în tôte privințele strălucit și țilele de Marți și Miercuri au fost nisce adevărate țile de sêrbătore pentru frații bânăȚeni.

Procesul „Poporului Român“. D-l D. BirăuȚ, redactorul foii „Poporul Român“, a fost pedepsit de tribunalul din Budapesta pentru 2 articole politice, cu 60 oor. amendă. Procurorul a apelat. Apărător a fost d-l Dr. E. Babeș advocat în Budapesta.

Militare. Ladislau Cenna, feldmareșal-locotenent, atașat inspectorului general de artilerie, a fost decorat cu crucea de cavalier a ordinului Leopold.—Căpitănel cl. I. Sim. Barza de la reg. 43 a fost decorat cu crucea militară pentru merite. Căpitănelului cl. I. Nicolae Lugoșianu de la corp artilerie reg. Nr. 5 i-s'a exprimat mulțumirea prea înaltă pentru serviciile prea zelose.—Aurel Anca medic de regiment cl. I la reg. de inf. Nr. 62 i-s'a acordat medalia de aur cu corônă pentru merite.

Scumpirea cãrnii de vită. Începînd de Miercuri 20 l. c. n.șprețul cãrnii de vită se urcă în tôte măcelăriile din Brașov de la 52 cr. la 56 cr. chilogramul.

Papa Piu X la telefon. Din Veneția se scrie, că în Dumineca Pascoilor pe la orele 1 d. m. a fost chemat din Roma la telefon nou numitul patriarh al Veneției Monsignore Cavallari. Patriarhul merse îndată la aparatul telefonic și spunea marea lui surprindere, auȚi vocea sfîntului pîrinte. Papa îi telefonase următoarele: „Eminență, doresc d-tale și întregi,

diecese sărbătorii fericite". Patriarhul a fost atât de emoționat de această distincțiune, încât de-abia putu răspunde vre-o două cuvinte de mulțumită.

Complot contra președintelui Franței. Din Marsilia se anunță: Un lucrător coafor italian a fost arestat, pentru-că s'a lăudat într-o întrunire ținută într'un local public de petrecere, că intenționează de a ucide pe d-l Loubet cu ocaziunea călătoriei în Italia. Patronul localului și un alt lucrător italian au fost de asemenea arestați.

In ajutorul celor osândiți pe nedrept. În ultima ședință a senatului imperial austriac mai mulți membri marcanți ai acestui corp legislativ au prezentat o propunere pentru schimbarea legii din 16 Martie 1892 cu privire la desdaunarea celor osândiți pe nedrept. Acestei propuneri este alăturat următorul proiect de lege: „Acela, care urmărit fiind pentru o faptă punibilă în sensul procedurii penale, a fost osândit pōte în cazul când în urma reluării procedurii penale acusa se suprima sēu când ulterior este achitat, sē cēră pentru osândirea nedreptă și pentru daunele materiale suferite, o desdaunare corēspundētōre“.

Un artist român. Din Paris „Obs.“ află, că un tablou al tinerului pictor român (din România) S. Sanielevici a fost admis sē figureze la espoziția din acest an de la Champs-Mars. După cum se știe la această espoziție se face tot-dēuna o selecție fōrte riguroasă. În anul acesta din peste trei mii de tablouri prezentate n'au fost admise nici trei sute.

Sciri din Romānia. D-l inginer D. Marinescu a isbutit a realiza un nou sistem de instalațiune telefonică numit „Duplex telefonic“, cu ajutorul căruia se pot crea nouē comunicațiuni telefonice pe firele esistente, fără a se adauge alte sirme. Resultatul încercărilor făcute între Brăila și Galați au întrecut tōte așteptările. Deși între aceste două orașe sunt numai trei comunicațiuni telefonice, cu ajutorul noului sistem, se pot forma patru, fără a adauge nouē sirme între ambele orașe. Sistemul aflat de d-l Marinescu dirigentul oficiului telegrafic din Brăila e menit sē aducă servicii importante Romāniei. În urma economiei, ce se realizează prin această invențiune importantă, se crede, că noul sistem se va aplica cât mai curēnd și între București și Brăila, creāndu-se astfel o a treia comunicațiune telefonică pe lângă cele două esistente.

— Cu începerea de la 1 Aprilie tutunul specialitate s'a redus de la 60 la 55 lei chilogramul, s'a înființat la tutunul de calitate 3-a încă o calitate cu 20 lei chlg., și s'au desființat țigările de țoi „Britanica Longs“ fabricare de manufactură și care se vindeau cu 20 bani bucata. În același timp s'au pus în vēndare pachete de tutun calitate 3-a fină cu 30 bani pachetul à 20 grame, țigări „funcționar“ à trei bani una, și s'a redus prețul la pachetele de țigări regale de la 1 leu la 80 bani.

— Ministeriul de domenii a hotărît, ca anul acesta sē se altoiească la pepinierele viticole ale statului prin sistemul forțat în mușchii vitelor și temperatură ridicată, un număr de peste 3 milioane vițe.

Un soldat care se aruncă de la etajul al treilea. Vineri consiliul de disciplină al regimentului român I de geniu a judecat pentru desertare procesul soldatului Stere Ionescu și l'a condamnat la 4 luni închisōre. Esind din sala consiliului, Stere de disperare, că a fost osândit, s'a aruncat din etajul al 3-lea al clădirei, cu gândul a se sinucide. El a avut însă noroc, (?) că a căzut peste o dōmnă bătrână, care de spaimă a leșinat, ér soldatul s'a ales cu câte-va rāni, nu tocmai grave.

Tribunalul din Sibiu a condamnat pe Aurel Duma, de 26 ani, originar din Buzd, pedepsit deja — la 8 luni temniță, pentru-că a furat de la locotenentul Marinovici un inel și de la d-na Theis o

manta. Duma era cunoscut și în Brașov, unde a stat mai multe luni, prezentându-se ca student în medicină.

Representațiune teatrală în sala gimnasiului.

Brașov, 18 Aprilie.

Elevete de la internatul „Reuniunii femeilor române“ din Brașov au procurat erii publicului o distrațiune din cele mai plăcute prin producțiunile lor drăgălașe și bine reușite.

Producțiunea s'a început prin două cântece esecutate cu multă precisiune de corul elevelor sub dirigența d-lui învățător N. Stoicovici.

După acestea a urmat piesa teatrală „Căile lui Dumneșeu sunt pline de minuni“, localisată de d-șora Mariōra Rusu.

Tōte rolurile au fost bine studiate și bine interpretate. S'au distins însă cu deosebire elevete Ana Mera, Sofia Burdan, Cleopatra Voina, Asinefta Pantelimon și Letiția Vicaș.

După piesă d-șora A. Pantelimon a declamat cu mult simț poesia lui Uhland „Blăstēmul cântărețului“ în traducerea lui Scheletti.

Apoi d-șorele Mariōra Rusu și Elena Petric au recitat dialogul „Libertatea“ de Raicu, ér Cleopatra Voina a declamat fōrte bine poesia „Nuntă 'n codru“ de G. Coșbuc. Tōte debutantele au fost viu aplaudate.

Piesa „Surorile vitrege“, ce a urmat acuma, este o lucrare originală a tinerei d-șore Mariōra Rusu, fōstă mai anul trecut elevă în acest internat, ér acum pedagogă. Subiectul piesei a fost bine ales și bine dezvoltat, ér interpretarea n'a lăsat nimic de dorit.

Rolul principal l'a avut însăși autōra, Mariōra Rusu, pe lângă care s'a distins cu deosebire Elena Petric în rolul greu și ingrat al Margaretei. Drăgălașe au fost și Letiția Vicaș în rolul bunicei, Asinefta Pantelimon, guvernantă, Victoria Nistor, amica Margaretei, Hortensia Mladin și Cornelia Iancu, amicele Laurei, și fōrte bine s'a achitat de rolul sēu d-șora Elena Tirbu, ca servitōre.

Aplauzele furtunose, ce le-a secerat piesa această, a fost o remunerație bine meritată, de care s'au împărtășit atât autōra, cât și debutantele.

Ca încheiere s'au esecutat încă două cântece sub conducerea d-lui Stoicovici.

Festivalul acesta artistic-teatral a fost introdus prin un mic discurs rostit de d-na Elena Săbădeanu, zelōsa cassieră a Reuniunii. D-na Săbădeanu a rugat publicul sē considere producțiunea ca o dovadă despre sîrguința și rîvna elevelor în timpul liber, ce le rămâne de la studii.

Se cuvine a releva cu această ocaziune interesul deosebit, ce l'a manifestat întot-dēuna comitetul Reuniunii, în frunte cu presidenta, d-na Agnes Dușoiu, față cu progresul internatului, și zelul și priceperea directōrei d-șora Teclu.

Sala cea mare a gimnasiului a fost plină de un public distins, care s'a îndepărtat cu cele mai plăcute impresiuni de la reprezentațiunea atât de reușită a elevelor internatului.

De la despărțēmētul Bistrița al „Asociațiunii“.

(A cincina bibliotecă predată de despărțēmētul Bistrița. — Banchet. — Bepresentație teatrală etc.)

Bistrița, la 15/IV 1904.

Luni a doua și de Pasci directorul despărțēmētului Bistrița, Dr. G. Tripon adv. însoțit de secretariul desp. Dr. Victor Onișor, de Gavril Todica, Emil A. Chiffa și Theodor A. Bogdan și-au împlinit o frumoasă datorință național-românească, călătorind în comuna grănițerescă Ragla, pentru a preda fruntașilor și întregului popor o bibliotecă cu un conținut bogat și folositor.

Romānii din Ragla au dat o deosebită importanță acestei dăle, căci fruntașii des-

părțēmētului au fost întâmpinați deja în a treia comună de o cētă mândră de călăreți voinici, îmbrăcați în frumosul port național. În fruntea acelor bravi călăreți era d-l Teodor Adace, învățător. După o scurtă vorbire ținută de vătavul călăreților și după răspunsul rostit de directorul despărțēmētului, între nenumărate ovatiuni au sosit la biserică, unde au fost întâmpinați de tōtă inteligența română din loc în frunte cu de tōți iubitul căpitan pens. Ioan Mărgineanu.

În biserică după frumosul serviciu divin severșit de d-l preot Ilie Posmușan, a urmat înălțătōrea și potrivita conferință ținută și predată cu multă vervă și deosebită oratorie de d-l Dr. G. Tripon. A vorbit despre scopul „Asociațiunii“, folōsele ce le aduce, scopul bibliotecii și folōsele ei; mai vorbește despre grădinărit, legumărit, economie, stupărie; contra beuturilor etc., aducēnd nenumărate exemple din viața Romānilor și a popōrelor vecine.

Sfîrșindu-se conferința, a urmat mișcarea severșită înaintea bisericei. După aceea a urmat banchetul dat de d-l Ioan Mărgineanu. S'au ținut toaste din partea d-lor: Dr. G. Tripon, Ioan Mărgineanu căpitan, Dr. Victor Onișor, Ilie Posmușan și Theodor A. Bogdan. De aici au mers cu tōții la proba generală, ér cei tineri au improvisat un joc, care a durat până sēra.

La orele 8 sēra s'a început producțiunea. Punctul prim „Racii boerului“ declamat de d-șora Livia Augur, a succedut bine. După această s'a declamat din partea d-șorei Raveca Bota frumoasă poesie „Dumăncele“, de G. Coșbuc, care a succedut fōrte bine.

A urmat declamarea poesiei: „Frumoșă Irina“, prin d-șora Mariți Gliga, care asemenea ne-a făcut una din cele mai dulci plăceri. Apoi s'a predat „Barbu lăutarul“, de V. Alesandri, prin d-l Grigore Iieș. Constat că d-l Iieș nu numai că are o voce frumoasă, dēr o știe și folosi. Succesul a fost fōrte bun. S'a predat apoi un dialog prin două școlărițe, care asemenea a succedut bine.

A urmat reprezentația piesei teatrale: „Vecinătatea periculoasă“, comedie într'un act, după Kotzebue, de Trocaru. Atât domnișorele: Emilia Pēcurar și Răfăla Roman, cât și domni Teodor Adace, Ioan Mărgineanu compt. și Timoftei Griga s'au întrecut în dibăcia cu care s'au jucat rolurile. Succesul a fost fōrte mulțumitor. Laudă li-se cuvine pentru munca prestată, în interesul și pentru ridicarea poporului nostru.

La sfîrșit a urmat frumoșă declamare predată cu mult simțēmēt de d-na Șimon „La icōnă“, care a succedut peste așteptare.

Urmă apoi mult doritul dans, care a durat până în ziua următōre.

Th. B.

Vasile Vereșagin.

Renumitul pictor Vereșagin, care și-a găsit mōrtea pe cuirasatul „Petropavlovsk“ s'a născut în Cerepovet, guvernământul Novgorodului, la anul 1842.

El îmbrățișase la început cariera de marinar, făcēnd chiar esamenul de ofițer, și numai după aceea s'a întors la cariera de pictor. El s'a înscris la academia de bele-arte din Petersburg, unde la 1861 a obținut un premiu pentru tabloul „Ulise ucide pe amanții Penlopei“.—După aceea a vizitat Caucazul și Transcaucazul, apoi Franța și Pireneii. În Paris a frecventat atelierul lui Gérōme.

La 1867 a luat parte la expediția generalului Kaufmann în Turkestan, petrecēnd acolo 3 ani.

De la 1870—1876 a făcut o călătorie în India. În rēșboiul ruso-romāno-turc a fost atasat statului major al marelui duce Nicolae. Aici fū rānit și transportat în spitalul Brancovenesc din București. Însănătoșindu-se, a însoțit pe generalul Gurko în Balcani, ér după armistițiul s'a dus din nou la Paris.

Tablourile din campania de Turkestan formēază o galerie specială în Moscva.

La 1880 a expus la Paris tablourile

sale din India și din rēșboiul ruso-romāno-turc în număr de 167.

Vereșagin a fost un aderent al mișcării pacifiste și s'a distins și pe terenul literar.

La espoziția bele-artelor din Viena a espus la 1885 tabloul „Sfânta familie“, reprezentând pe pruncul Isus în mijlocul fraților și surorilor sale“. Cardinalul Ganglbauer a protestat contra espunerei acestui tablou, ca contrar dogmei catolice. În urma acestei protestări, tabloul a fost înlăturat.

Între tablourile sale din rēșboiul ruso-romāno-turc se află unul reprezentând capitularea lui Osma-pașa, eroul de la Plevna, avēnd figura regelui Carol în primul plan.

Bibliografie.

„Revista Idealistă“. Nr. 1. 1) M. G. Holban: Un an de luptă pentru idealism. 2) George Bengescu: Alexandri patriot. 3) V. Babeș: Asupra tuberculozei I. 4) H. Bordeaux: Frica de viață II. 5) St. Antim: Căusele economice ale subjugării femeii. 6) Poesii; Mōrtea Arcadiei de D. Karr, baladă de Alexandru Zamfirescu, Nocturnă de Manon-Lescaut. 7) Toma Dragu: Criminalul și infrațiunea. 8) D-na Ianculescu de Reus: Acelaș cântec. 9) Dumitru N. Comșa: Viitōrea politică vamaală a Romāniei. 10) I. G. Duca: Rēșboiul Ruso-Japones. 11) Alexandrescu-Dorna Din călătorie 12) Ioan C. Bacalbașa: Cronica teatrală. 13) Cugetări. 14) M. G. Holban: Viața în țēră și în străinătate. 15) Buletin literar și bibliografic. (Cărți și reviste romāne, cărți și reviste străine). Apare în București Str. Covași 14. Director M. G. Holban. Prim redactor: Alecsandrescu Dorna.

ULTIME SCIRI.

Charbin, 17 Aprilie. Doi ofițeri din statul major japonez au fost prinși în apropierea liniei terate. Ei erau îmbrăcați în haine de lame tibetane. În cortul lor s'a găsit o cantitate de 30 Chg. de tyroxelin, trei cutii de sfōră Bikford, dinamită și instrumente franceze pentru desșurubarea șinelor. Probabil aveau de gând a arunca în aer podul de la Fuljard. Amēndoi se purtau fōrte calm și au mărturisit, că aveau de gând a distruge linia ferată.

Petersburg, 18 Aprilie. Scirile despre perderi nouē ale Rușilor, cauzate prin scufundarea a două vase rusesci la ultimele atacuri asupra Portului Arthur, nu sunt adevărate.

Paris, 18 Aprilie Aici a sosit ministrul curții rusesci Frederiks cu misiunea de a cumpēra material de rēșboi.

Voci din public. *)

Justiție. S'a mai aușit ore de când e lumea, ca chiar cei mai înverșunați dușmani sē silēscă pe o copilă, care la mōrtea tatălui ei era minorenă, sē dea sēmă după restimp de 33 (treizeci și trei) de ani, despre adevēra a celuiui?!

Acēstă avere de sēmă se pretinde acum de la mine, orfana înșelată Filotea Budiu născ. Moldovenescu, care de la tatăl meu n'am căpătat nimic, oi care de milă am fost crescută de fratele mamei mele G. Bellissim, acum de patru ani mort și acesta, și acēsta se pretinde anume din partea surorilor mele vitrege, cari numai în banii au luat zestre (de la tatăl lor, pe când acesta era încă în viață) cele două mai bătrâne câte 1600 fl., ér a treia 400 de galbeni.

Acum atāta. Mai târziu, de va fi lipsă, voiū lāmuri tōte intrigile și rēușățile.

Brașov, 16/3 Aprilie 1904.

Filotea Budiu
născ. Moldovenescu.

POSTA REDACȚIUNEL.

Tintoretto. Primit și cetit cu mulțumire. Așa cum este scris, nu se va pute publica, constatările principale însă se vor utiliza la ocaziune ca probă a contrariu a rezultatului obținut de școla străină în timp pe 12 ani!

*) Pentru forma și cuprinsul celor publicate în rubrica această, redacțiunea nu ia răspunderea.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere (în loc de prefată) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Muresianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acestei jubileu de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechi, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să poată fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăus la finea broșurei și textul frumusei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzice. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viasă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poște procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga lângă portul postal arătat, încă 20 bani pentru recomandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară de la Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. *Agrologia*, s'eu Agricultură generală. 34 côle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone

Vol. II. *Fitotechnia*, s'eu cultura specială a plantelor, 38 côle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1899. Costă 8 corone.

Vol. III. *Zootechnia*, s'eu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lănăria și lăptăria, 49 côle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. *Economia Rurală*, s'eu organizașunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esențial de lucrările de acest fel apărute până acum în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate țările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurențacu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte germană, franceză etc.

Economia pentru școalele populare compusă de Teodor Roșu, învășător la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Ediș. a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influința împrejurărilor asupra acșionilor și deprinderilor animalelor de Lamarek, cu un studiu asupra lui Lamarek, de Panaite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „S'erao în țără s'erao“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor“ s'eu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea vitelor etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Inșoșirile de credit împreunate cu inșoșiri de consum, de vëndare, de viieri, de lăptărie etc. Indreptare practică pentru înfiinșarea și conducerea de astfel de inșoșiri, de F. W. Raiffeissen. *Edișiunea a V-a* Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

Grădina de legume, de Ioan F. Negrușiu, profesor în Blășiș. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negrușiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Îmbunătășirea stării sătenului, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 bani (pl. porto 5 b.)

Cultura și îngrijirea grăului, de I. F. Negrușiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

Economia, pentru școalele populare, de Teodor Roșu. Prețul 60 bani (plus porto 5 b.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Aprilie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.45
Renta de corone ung. 4%	98.05
Împr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	98.70
Împr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.40
Bonuri rurale croate-slavone	98.25
Împr. ung. cu premii	209.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.75
Renta de hârtie austr.	99.85
Renta de argint austr.	99.65
Renta de aur austr.	119.55
Rente de corone austr. 4%	99.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.50
Losuri din 1860.	152.60
Acșii de-ale Băncei austro-ungară	16.04
Acșii de-ale Băncei ung. de credit	760.—
Acșii de-ale Băncei austr. de credit	643.75
Napoleondori	19.06

ARĚNDARE.

Duminecă în 11(24) Aprilie a. c. se vor da în arĚndă prin licitație publică, care se va ține la orele 10 a. m. în sala de ședințe a comitetului parochial, dela Biserica Sf. Nicolae din Scheiș: trei locuri din Poiana Brașovului.

Informașii mai deaprobe dă epitropul Andrei Lupan.

Brașov, 5 Aprilie 1904.
1—3.1925. **Comitetul parochial.**

PUBLICAȘIUNE.

Subsemnata Eforie școlară va tiné Sâmbătă în 10(23) Aprilie a. c. la 9 ore a. m. în cancelaria sa licitașione verbală pentru arĚndarea următoarelor locuri:

1. Loc de fânașe în Poiană, „Valea ursului“ în estensiune de 4 1/2 jugăre.
2. Stupina „Christurianu“ de pe hotarul Brașovului, lângă Bârsă, alătura de stupina bisericeii Sf. Nicolae.
- 3) 13 jug. 48 st. □ pământ de arĚtură comasat, ce se află imediat inaintea Stupinei „Christurianu“.

Condișionile de licitașione se pot vedé în Cancelaria Eforiei școlare.

Brașov, în 5(18) Aprilie 1904
Eforia școalelor centrale rom. ort. răsăritene Brașov.

Dr. V. Saftu, Romulus Dogar, președinte. 1—3.1927. secr. prov.

Pentru morburii de stomac!

Celor ce prin recă, înbuibare, mănăcări greu de mistuit, ferbinșeli, prea reci, s'eu viașă neregulată și'au tra un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, duresă, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun
Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și vindcătore cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formașrea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea s'eu folosescă de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grĚtă, slăbiciune, vomare, dispăre adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

Constipașă și urmările ca: neastimpăr, colică, bătaie de inimă, insomtrie, uitând vinul de burueni. Asemenea curășă din stomac materii sricăcioșe prin eșirea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feșei, anemia, debilitatea provin adese-ori din mistuire rea și din dispoșitie lônăvicioșă a ficatului. Persone cari pătinesc de lișă de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie, tângese cu încetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viașă, Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacer: a substanșelor, alină nervii excitași și produce vioiciune de viașă. — Mulțime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capġtă în sticle à 3 cor. și 4 cor. în far maciile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rġșnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bođ, Feldióra, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zăgon, Păpolecz, Kovászna, Beresnyó, Sepsı-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zombor, Darocz, Homorod, Kőhalom, Ugra Kacza, Zsiberk, Lemnek, Băránykut, Boldogvár, Boholcz, Szásztyukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Törösvár, Vajdarece, V. ıla, N.-Sink, Aiud, Panteicu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în toate farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țările străine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor“, Ferdinand Jekelius la „Speranșă“.

Trimite 3 s'eu mai multe sticle cu preșurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria.

— S'eu se ferescă de imitașie. —

Cereșii anume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirt de vin 1000, Glicerina 1000, Vin roșu 2400, sirop de fragi 1500, sirop de cireșe 3200, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de inșian, rădăcini calmus aa. 100. Acește părți constitutive se amestece.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tġrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provēdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poșitiune de a puté eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGENT ȘI COLORI.

CĂRȘI DE ȘCIINȘA,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FO PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȘĂ
DUPĂ DORINȘĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȘURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȘURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toșă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȘURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tġrgul Inului Nr. 30, în giul, îndġrept în curte. — Preșurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat s'eu lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vindé librăria Nic. I. Ciureu și la la Eremias Nepoșii.